

# 21<sup>Η</sup> ΜΑΡΤΙΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ

ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Φιλολογική επιμέλεια κειμένου και επιλογή videos από το youtube:

ΤΕΤΣΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ - ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

# ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Είναι δόγμα, σύμφωνα με το οποίο θεωρούμε κάποια μεμονωμένα άτομα ή ομάδες ανθρώπων ως κατώτερα ή ακόμη και άξια περιφρόνησης, λόγω της φυλετικής ή εθνικής τους καταγωγής ή της διαφορετικότητάς τους σε κάθε επίπεδο.



# Κατά του ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ



My Anti-Racism Video.mp4

Η παρατηρούμενη εξάπλωση του **ενδοσχολικού ρατσισμού** αποτελεί το τελευταίο διάστημα ένα ανησυχητικό φαινόμενο. Συγκεκριμένα τον συναντάμε με τις ακόλουθες **μορφές** (από **μαρτυρίες μαθητών**):

□ Τα παιδιά **βρίζουν, κοροϊδεύουν, μειώνουν, υποτιμούν** τους ξένους μαθητές, ειδικά σε καβγάδες και σπρωξίματα στον αύλειο χώρο, αλλά και μέσα στις αίθουσες.

□ Οι ισχυροί και σωματώδεις εκφοβίζουν τους πιο **μικρόσωμους**. Ανάλογα με τη χώρα καταγωγής είναι και το μέγεθος του εκφοβισμού...

□ Τα **πρωτάκια** είναι συνήθως η ευπαθής ομάδα του σχολείου. Οι μεγαλύτεροι επιβάλλονται στους μικρότερους, ακόμα και με σωματική βία. Αν έχουν μεγαλύτερους φίλους ή αδέρφια, πάει καλά, αλλιώς...

- ❑ Οι ξένοι μαθητές είναι **κακοί μαθητές** συνήθως, με αποτέλεσμα ν' αντικρίζουν την υποτιμητική ματιά των συμμαθητών τους μέσα στην τάξη.
- ❑ Μαθητές από ανώτερα κοινωνικά στρώματα, με γονείς **ευκατάστατους και μορφωμένους** είναι καλύτεροι, συνήθως, στα μαθήματα. Η οικονομική κατάσταση και η κοινωνική θέση της οικογένειας παίζουν το ρόλο τους! Αντίθετα, παιδιά φτωχότερα αισθάνονται άσχημα που δε φορούν ρούχα επώνυμα κι ακριβά.
- ❑ Οι μαθητές από ξένη χώρα κάνουν παρέα συνήθως **μεταξύ τους**. Όχι πως δεν κάνουν με Έλληνες αλλά...
- ❑ **Δεν έχουν τόσους φίλους** όσους οι Έλληνες, θα φταίει η διαφορετική κουλτούρα, που δεν είναι τόσο οικεία! Ξέρουμε κάποιους συμμαθητές μας που θέλησαν να **παρατήσουν το σχολείο**, γιατί αισθάνθηκαν πολύ άσχημα. Κάποιοι άλλοι στράφηκαν **στους ψυχολόγους** ή προσπάθησαν ν'

• Στο σχολείο όποιος έχει **ωραία ρούχα, όμορφο πρόσωπο** και το πιο καινούριο **κινητό** είναι **δημοφιλής**. Η προσωπικότητα δεν αναγνωρίζεται αλλιώς εύκολα...

• Αν έχεις άλλη **θρησκεία** επίσης, διαφέρεις στο σχολείο. Μπορείς βέβαια να μην παρακολουθείς θρησκευτικά... αλλά ένα βλέμμα απορίας το εισπράττεις! Η ανεξιθρησκεία βέβαια είναι αναφαίρετο και κατοχυρωμένο δικαίωμα...

• Εμείς πάντως στο σχολείο μας δεν είμαστε ρατσιστές. Διδασκόμαστε ολόκληρη ενότητα στο μάθημα της γλώσσας στη γ' γυμνασίου για το ρατσισμό και την αξία της διαφορετικότητας! Είμαστε διαφορετικοί αλλά είμαστε ίσοι... **Αμφιβάλλει κανείς;**

Σύμφωνα δε με εκπαιδευτικούς, μαθητές ηλικίας από **14 έως 17**:

- ✓ **ξυρίζουν** τα κεφάλια τους,
- ✓ συγκροτούν **ομάδες** με αρχηγούς,
- ✓ κάνουν **γκράφιτι** με φασιστικό περιεχόμενο
- ✓ γράφουν **ξενοφοβικά συνθήματα** στους πίνακες και τους τοίχους
- ✓ πραγματοποιούν «για διασκέδαση» τους λεγόμενους **ελέγχους εθνικότητας** έξω από σχολεία, με συνέπεια να προκαλούνται **εντάσεις και ξυλοδαρμοί**.

**Στιγματίζονται** επίσης:

- ✓ παιδιά **μονογονεϊκών** οικογενειών,
- ✓ παιδιά με διαφορετικό **σεξουαλικό προσανατολισμό**,
- ✓ παιδιά με **παχυσαρκία** ή άλλα ιδιαίτερα σωματικά


# ΠΟΙΗΜΑ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ

ΟΤΑΝ ΓΕΝΝΙΕΜΑΙ, ΕΙΜΑΙ ΜΑΥΡΟΣ  
ΟΤΑΝ ΜΕΓΑΛΩΝΩ, ΕΙΜΑΙ ΜΑΥΡΟΣ  
ΟΤΑΝ ΚΑΘΟΜΑΙ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ, ΕΙΜΑΙ ΜΑΥΡΟΣ  
ΟΤΑΝ ΦΟΒΑΜΑΙ, ΕΙΜΑΙ ΜΑΥΡΟΣ  
ΟΤΑΝ ΑΡΡΩΣΤΑΙΝΩ, ΕΙΜΑΙ ΜΑΥΡΟΣ  
ΚΙ ΟΤΑΝ ΠΕΘΑΙΝΩ, ΑΚΟΜΑ ΕΙΜΑΙ ΜΑΥΡΟΣ

ΚΙ ΕΣΥ, ΛΕΥΚΕ ΑΝΘΡΩΠΕ  
ΟΤΑΝ ΓΕΝΝΙΕΣΑΙ, ΕΙΣΑΙ **ΡΟΖ**  
ΟΤΑΝ ΜΕΓΑΛΩΝΕΙΣ, ΓΙΝΕΣΑΙ **ΛΕΥΚΟΣ**  
ΟΤΑΝ ΚΑΘΕΣΑΙ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ, ΓΙΝΕΣΑΙ **ΚΟΚΚΙΝΟΣ**  
ΟΤΑΝ ΚΡΥΩΝΕΙΣ, ΓΙΝΕΣΑΙ **ΜΠΛΕ**  
ΟΤΑΝ ΦΟΒΑΣΑΙ, ΓΙΝΕΣΑΙ **ΚΙΤΡΙΝΟΣ**  
ΟΤΑΝ ΑΡΡΩΣΤΑΙΝΕΙΣ, ΓΙΝΕΣΑΙ **ΠΡΑΣΙΝΟΣ**  
ΚΙ ΟΤΑΝ ΠΕΘΑΙΝΕΙΣ, ΓΙΝΕΣΑΙ **ΓΚΡΙ**  
ΚΑΙ ΛΕΣ ΕΜΕΝΑ **ΕΓΧΡΩΜΟ**.



➤ Βέβαια ο ενδοσχολικός ρατσισμός εμφανίζεται και αλλού στην **Ευρώπη** και τον **κόσμο** και ίσως εκεί με μεγαλύτερη ένταση.

➤ Ενδεικτικά, αναφέρεται η ειδική έρευνα της βρετανικής εφημερίδας **Independent** (2/2/2013), η οποία αποκαλύπτει τις τακτικές **στρατολόγησης** μαθητών στο επιθετικά **αντι-μεταναστευτικό** και **μισαλλόδοξο** δόγμα συγκεκριμένου «νεοφασιστικού» κόμματος, μέσω της προσέγγισής τους σε  **σχολεία**, την **κοινωνική δικτύωση**. Το **διαδίκτυο**. Τα

# ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ

- Ο πατέρας, στο ομώνυμο κείμενο του Μπουσκάλια, στο γιο του, **θύμα ρατσισμού** των συνομηλίκων του, λέει:
- «Σε βρήκαν και σένα οι άνθρωποι που **μας κάνουν να κλαίμε**. Δε μας ξέρουν κι όμως μας **μισούν**. Οι **δειλοί** που κάνουν τους δυνατούς, μόνο όταν είναι **πολλοί**, και τα βάζουν μαζί μας, γιατί ξέρουν ότι είμαστε **λίγοι** και δεν είμαστε σε θέση να τους αντιμετωπίσουμε... Οι άνθρωποι χρησιμοποιούν τους άλλους σαν **αποδιοπομπαίους τράγους** για τις δικές τους **ανεπάρκειες** και ακόμη περισσότερο, γιατί τους αφήνουμε **ατιμώρητους**. Όσο υπάρχει **άγνοια** θα υπάρχει και **αδικία**, όσο υπάρχουν αυτοί που ασυνείδητα **μισούν τον εαυτό τους**, θα υπάρχουν και **διώξεις**».

- Το χαμηλό πνευματικό επίπεδο
- Η άγνοια, που κάνει τη συνείδηση δύσκαμπτη και σκληρή
- Η συμπλεγματική προσωπικότητα, που είναι ανεπαρκής και ζητά αυτοεπιβεβαίωση μέσα από τον υποβιβασμό των άλλων
- ο φόβος απέναντι στη φυσική οξύνοια κάποιων ομάδων ή φυλών, που επιφέρει το φθόνο και τη διακωμώδηση
- ένα μίγμα υπεροψίας και φόβου



# ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

- **Αποκλεισμός**, εσκεμμένη απομόνωση και περιθωριοποίηση ατόμων ή ομάδων
- **στέρξη των δικαιωμάτων** και της **δυνατότητας εξέλιξής** τους
- **Ανασφάλεια**, ψυχική καταρράκωση των «θυμάτων»
- **ανισότητες, έριδες και διχόνοια**, πάθη, μίσος και φανατισμός, αντιδράσεις και βία.
- **Ξενοφοβία, έλλειψη συνεργασίας**

# Πρόληψη και αντιμετώπιση του «κακού»

□ **ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ:** διδάσκει ότι οι άνθρωποι **γεννιούνται** και **παραμένουν ίσοι** ως προς τα δικαιώματα, αλλά και **διαφέρουν μεταξύ τους**.

□ Πρεσβεύει ότι η ανθρώπινη **ποικιλομορφία** είναι **πλούτος** και όχι ελάττωμα.



Αερικά, Αλκίνοος, Λέκκας Διαφορετικοί.mp4

□ Όπως λέει και ο **Μπουσκάλια στο γιο του:** «Ο θεός δε θέλησε να μας κάνει όλους ίδιους. Μας έκανε διαφορετικούς, για να είναι ο καθένας ο εαυτός του. Ποτέ να μη φοβάσαι τις διαφορές. **Η διαφορά είναι καλό.** Θα σου άρεσε να είσαι σαν τα παιδιά που σε έδειραν και σου φώναζαν αυτά τα πράγματα; Θα σου άρεσε να κάνεις τους άλλους να υποφέρουν και να κλαίνε; Δε χαίρεσαι που **διαφέρεις** απ' αυτούς; Να είσαι **περήφανος** γι' αυτό που

❖ Σίγουρα το σχολείο δε θα πρέπει να περιθάλλει νοσηρές εκτιμήσεις και συμπεριφορές. Κι όταν αυτό συμβαίνει, όλοι μας είμαστε **συνυπεύθυνοι**. Καλό λοιπόν θα ήταν, ο καθένας από μας να αντιμετωπίσει τις προσωπικές του ευθύνες, ώστε:

- ❑ το σχολείο του μέλλοντος να είναι πιο **δημοκρατικό**, περισσότερο **συνεργατικό**, αλλά και να προάγει τον **κοινωνικό μετασχηματισμό**.
- ❑ Τα παιδιά μας χρειάζονται ένα σχολείο **αντιαυταρχικό, ενεργητικό, κριτικό και δημιουργικό**.
- ❑ Η κοινωνία μας όμως απαιτεί ένα σχολείο **ανοιχτό** στη ζωή, για όλη τη ζωή. Με απλά λόγια ... ένα σχολείο **για όλους**...

# Ανθρωπιστική παιδεία

- Καλλιέργεια **ανεκτικότητας** και **σεβασμού** σε άτομα με κάθε είδους διαφορετικότητα
- **Επαφή** μαθητών με τον πολιτισμό άλλων λαών
  - Καταγγελία ρατσιστικών φαινομένων, προκαταλήψεων, διακρίσεων και **στερεότυπων**
- Προβολή **θετικών προτύπων** συμπεριφοράς
- Προώθηση των **Ανθρώπινων Δικαιωμάτων** και κατοχύρωσή τους στην πράξη
  - Εμπέδωση της **αλληλεγγύης** και της **συνεργασίας** μέσα από ομάδες εργασίας και συμμετοχή σε **κοινές δράσεις**

□ Γενικότερα, η τάση για **αφομοίωση** των “διαφορετικών” κοινωνικών ομάδων, να γίνουν δηλαδή **«σαν και εμάς»**, θα πρέπει να αντικατασταθεί από την προσπάθεια της **συμμετοχής τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι** και τη θεσμοθέτηση πολιτικών, που βοηθούν αυτές τις ομάδες να αποκτήσουν **φωνή και ίσα προνόμια** με τους υπόλοιπους πολίτες.

Τα **αντιρατσιστικά προγράμματα** στα σχολεία να καλλιεργήσουν **δεξιότητες επικοινωνίας, ενσυναίσθησης και κοινωνικής ευαισθησίας**, που θα οδηγήσουν σε **αλλαγή στάσεων**.



Η θεραπεία των ρατσιστών εξαρτάται μόνο από τους ίδιους, από το αν είναι ικανοί ή διατεθειμένοι να αμφισβητήσουν τους εαυτούς τους ή όχι, να **συνειδητοποιήσουν τα λάθη** τους και να δεχτούν να τα ξεπεράσουν. Ο ρατσιστής είναι ταυτόχρονα **κίνδυνος και θύμα**. Κίνδυνος για τους άλλους και θύμα του εαυτού του. Κάνει λάθος και δεν το ξέρει ή δε θέλει να το ξέρει. Χρειάζεται θάρρος, για να αναγνωρίσει κανείς τα λάθη του και ο ρατσιστής είναι **δειλός**. Φοβάται τη διαφορά, δεν αγαπάει την ελευθερία. Η μόνη ελευθερία που αγαπάει είναι του εαυτού του και εκείνη που του επιτρέπει να κάνει ό,τι θέλει και να τολμάει να **περιφρονεί** τους άλλους απλά και μόνο γιατί είναι διαφορετικοί. «Να είσαι βέβαιος ότι δεν είναι αυτή η τελευταία φορά που θα συναντήσεις τέτοιους ανθρώπους, λέει ο πατέρας στο γιο του στο έργο του **Μπουσκάλια**. Υπάρχουν παντού. Να τους **λυπάσαι**, αλλά να μην τους φοβάσαι. Πρέπει να είμαστε δυνατοί και πάντα **περήφανοι** για το ποιοι και το τι είμαστε, τότε κανείς δεν μπορεί να μας κάνει κακό.»

Πάνω απ' όλα όμως, απαιτείται  
ο καθένας από μας να μάθει τα  
**δικαιώματα** που έχει, απλά και  
μόνο επειδή είναι **ΆΝΘΡΩΠΟΣ**,  
ανεξάρτητα από χρώμα, φυλή,  
**εθνικότητα, θρησκεία,**  
**γλώσσα και άλλα**  
**διαφοροποιητικά στοιχεία.**



# Μορφές ρατσισμού



Διάλεξε τους φίλους σου, ανάλογα με τον χαρακτήρα τους και τις κάλτσες σου ανάλογα με το χρώμα τους. Είναι παράλογο να διαλέγεις τις κάλτσες σου ανάλογα με τον χαρακτήρα τους όπως επίσης αδιανόητο είναι να διαλέγεις τους φίλους σου ανάλογα με το χρώμα τους.

ANON

«Όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι.  
Δεν είναι η καταγωγή αλλά η  
αρετή που τους κάνει να  
διαφέρουν»

## ΒΟΛΤΑΙΡΟΣ





If all the children- αν όλα τα παιδιά της γης (lyrics).mp4